

Arbetssjukdom

Fakta om ersättning vid arbetsskada.

Det här faktabladet gäller för arbetssjukdom med visandedag den 1 juli 2002 eller senare.

Arbetssjukdom

Med arbetssjukdom menas sjukdom som orsakats av skadlig inverkan i arbetet, exempelvis genom buller, vibrationer, skadliga ämnen, tungt arbete eller olämpliga arbetsställningar, psykiskt påfrestande arbetsförhållanden med mera.

Visandedag

Visandedagen är som regel den första sjukskrivningsdagen eller dagen för första läkarbesök med anledning av skadan.

Bevisregel

För att en skada ska godkännas som arbetsskada ska övervägande skäl tala för det. Det innebär att det ska vara mer sannolikt att sjukdomen eller besvären beror på skadlig inverkan i arbetet än att så inte är fallet.

Arbetsskadebedömning

Vid bedömningen av om arbetsskada föreligger görs en helhetsbedömning av samtliga faktorer som har betydelse i ärendet. I helhetsbedömningen ingår frågeställningar som:

- Har det i arbetsmiljön funnits någon skadlig inverkan som kan ge upphov till de besvär som du har?
- Hur länge, hur ofta och hur intensivt har du varit utsatt för den skadliga inverkan?
- Har du utom arbetet varit utsatt för skadlig inverkan som kan ge upphov till en sådan skada som du har – och i så fall i vilken mån?

Det ska finnas ett vetenskapligt stöd för att skadan är en arbetsskada. Det ska alltså finnas sakkunskap om att det finns ett orsakssamband mellan det slag av skada som du har och någon faktor i arbetet.

Arbetsskadebedömningen ska göras utifrån den enskilde försäkrades fysiska och psykiska förutsättningar – inte

med utgångspunkt från en "normalperson". Men det som enbart är skadligt för en extremt känslig person betraktas inte som skadlig inverkan.

Ersättning från Afa Försäkring

Arbetssjukdomen kan ge rätt till ersättning om skadan kvarstår 180 dagar efter visandedagen. Den ska dessutom vara godkänd av Försäkringskassan som arbetsskada eller finnas upptagen i förteckningen i ILO-konventionen (se baksidan) och vara godkänd av oss som arbetsskada.

180-dagarsregeln

180-dagarsregeln innebär att skadan ska kvarstå 180 dagar efter visandedagen och fortfarande orsaka sjukskrivning eller kostnader, till exempel för läkarvård. Det kan också innebära att skadan har medfört kvarstående besvär, till exempel hörselnedsättning till följd av skadligt buller i arbetet.

ILO-konventionen

Se förteckning på baksidan.

Afa Försäkring ger trygghet och ekonomiskt stöd vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet. Våra försäkringar är bestämda i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter och vi försäkrar 9 av 10 människor i privat näringsliv, kommuner, och regioner.

Afa Försäkring drivs utan vinstsyfte. Vi förvaltar cirka 200 miljarder kronor för att säkerställa framtida utbetalningar till våra försäkrade. En viktig del av vår verksamhet är att stödja forskning och projekt som aktivt syftar till att förbättra arbetsmiljön.

Afa Försäkring har cirka 660 medarbetare och ägs av Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

**ILO-konventionen (nr 121), Tabell 1.
Förteckning över yrkessjukdomar (reviderad 1980)**

Yrkessjukdomar

**Arbete som medför
exponering för risker***

1. Pneumokonioser orsakade av fibrosframkallande mineralpartiklar (silikos, antrakos-likos, asbestos) och silikotuberkulos förutsatt att silikos i väsentlig grad orsakat arbetsförmågan eller döden.	Allt arbete där arbetstagaren blir utsatt för denna risk.
2. Sjukdomar i andningsorganen orsakade av hårdmetalldamm.	„
3. Sjukdomar i andningsorganen orsakade av damm av bomull (byssinos), lin, hampa eller sisal.	„
4. Astma orsakad av sensibiliserande eller irriterande ämnen som kan ge dessa effekter och som förekommer i arbetsprocessen	„
5. Extrinsic allergisk alveolit och sviter därav orsakade av inandning av organiska dammpartiklar (enligt bestämmelser i landets lagstiftning).	„
6. Sjukdomar orsakade av beryllium eller giftiga föreningar därav.	„
7. Sjukdomar orsakade av kadmium eller giftiga föreningar därav.	„
8. Sjukdomar orsakade av fosfor eller giftiga föreningar därav.	„
9. Sjukdomar orsakade av krom eller giftiga föreningar därav.	„
10. Sjukdomar orsakade av mangan eller giftiga föreningar därav.	„
11. Sjukdomar orsakade av arsenik eller giftiga föreningar därav.	„
12. Sjukdomar orsakade av kvicksilver eller giftiga föreningar därav.	„
13. Sjukdomar orsakade av bly eller giftiga föreningar därav.	„
14. Sjukdomar orsakade av fluor eller giftiga föreningar därav.	„
15. Sjukdomar orsakade av koldisulfid.	„
16. Sjukdomar orsakade av toxiska halogenderivat av alifatiska eller aromatiska kolväten.	„
17. Sjukdomar orsakade av bensen eller dess giftiga homologer.	„
18. Sjukdomar orsakade av giftiga amino- och nitroderivat av bensen eller dess homologer.	„
19. Sjukdomar orsakade av nitroglycerin eller andra estrar av salpetersyra.	„
20. Sjukdomar orsakade av alkoholer, glykoler eller ketoner.	„
21. Sjukdomar orsakade av kvävande gaser: kolmonoxid, cyanväte eller toxiska föreningar därav, svavelväte.	„
22. Hörselnedsättning orsakad av buller.	„
23. Sjukdomar orsakade av vibrationer (rubbningar i muskler, senor, ben, leder, perifera blodkärl eller perifera nerver).	„
24. Sjukdomar orsakade av arbete i komprimerad luft.	„
25. Sjukdomar orsakade av joniserande strålning.	Allt arbete som medför exponering av joniserande strålning.
26. Hudsjukdomar orsakade av fysiska, kemiska eller biologiska faktorer som ej tagits upp under andra rubriker.	Allt arbete som medför exponering för den aktuella risken.
27. Primär hudcancer orsakad av tjära, beck, mineralolja, antracen eller föreningar, produkter eller rester av dessa substanser.	„
28. Lungcancer eller mesoteliom orsakade av asbest.	„
29. Infektions- eller parasitsjukdomar förvärvade i yrkesarbete som medför särskilt stor risk för smitta.	Se information under a, b, c och d nedan.

(a) Hälsovårds- och laboratoriearbete

(b) Veterinärarbete.

(c) Hantering av djur, djurkroppar, delar av djurkropp och handelsvaror som kan ha blivit kontaminerade av djur, djurkroppar eller delar av djurkroppar.

(d) Annat arbete som medför särskilt stor risk för kontaminering.

* Vid tillämpning av denna förteckning ska hänsyn tas till exponeringens art och grad när så är lämpligt.